

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ volja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 28—	celo leto naprej K 33—
pol leta 14—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 7—	celo leto naprej K 38—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 35.

Izbija vsak dan svecor izvzemši nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročilne se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravništvu naj se pošiljajo naročilne, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ volja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 25-40	četrt leta 6-60
pol leta 13-20	na mesec 2-20

Posamezna številka volja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 24. maja. (Koresp. urad.)
Uradno se razglša:

VZHODNO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Na številnih točkah fronte je razvijal sovražnik močnejše bojno delovanje.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Od večeraj popoldne divja deseta bitka ob Soči iznova z nenavadno silo. Naval sovražnih mas je naperjen sedaj proti vsej 40 km široki fronti od Plavi do morja. Na mnogih točkah boji tudi po noči niso prenehali. V prostoru gore Kuk, pri Vodica in proti Sv. Gori je vrgel sovražnik popoldne svoje napadalne kolone v boj. Kar je prodrl vzhodno od gore Kuk, je bilo žrtev našega uničevalnega ognja. Pri Vodica so se zlomili sovražni napadi ob hrabrosti več del iz vzhodne Galicije in Bukovine dopolnjenih pešpolkov št. 24. in 41. Pri samostanu na Sv. Gori se je posrečilo sovražniku prekoračiti naše od bobnajočega ognja zblite jarke, z vso silo prihitela ojačenja pa so ga prijel ter vrgla nazaj na njegove rezerve in jih je s temi skupaj naš topovski ogenj pogнал po pobočju navzdol. V istih urah sta se ponesečila vzhodno od Gorice dva močnita italijanska naskoka v masah deloma že v območju naše artiljerije, deloma v bližinskem boju proti naši vrli pehoti. Zlasti ljuti in trdovratni boji so se vršili za bojišča na Kraški visoki planoti, kjer je valovl boji sem in tja. Ko se je zdanilo, so ležale tu naše pozicije in njih zaledje v bobnajočem ognju sovražnih topov vseh vrst. Proti popoldne se je pri Kostanjevi prišel prvi sovražni infanterijski napad. Zavrnil smo ga. Popoldne se je pričel močniti italijanski napad na vso fronto Kraške visoke planote. Val za valom je gonil sovražnik med Fajtjim hribom in morjem proti naši črti. Kjer se je bila zlomila kaka sovražna kolona, je stopila druga na njeno mesto. Napad in protinapad sta trčila drug ob drugega. Tako je trajala borba do večernih ur z nezmanjšano silo. Sovražniku se je posrečilo pridobiti prostora samo v daleč naprej segajočem odseku pri Jamljah, kjer smo morali potegniti svoje čete za en kilometer nazaj. Povsod drugod smo zmagovito držali svoje pozicije v vsej izmeri. Ogrska armadna polka št. 39. in 61. in preizkušene honvedske čete, so ob-

gatile svojo zgodovino s sijajno slavo.

S Koroškega in Tirolskega ni poročati ničesar pomembnega.

Seč generalnega štaba.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 24. maja. (Kor. urad.)
Wolfiv urad poročila:
Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna skupina prestolonaslednika Rupprehta Bavarškega.

Pri Wythaetu in ob obeh bregovih Scarpe je bilo streljanje tja in tja živahno. Tudi južno od ceste Cambrai - Bapaume in pri St. Quentinu je včasih živelo.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika.

Na Chemin des Damesu je dosegel artiljerijski boji pri Brayeju in Craonneju popoldne veliko silo. Predno se je stemnilo so napadli Francozi zapadno od pristave Freidmont in nekako istočasno tudi pri mlinu pri Vaucelleru. Na obeh točkah smo jih z izgubami zavrnil. Ob Zimski gori je izpodvezal uničevalni ogenj izvedbo pripravljajočega se napada.

V Champagni je bilo bojno delovanje artiljerije med Nauroyem in dolino Suipe v večernih urah živahno.

Armadna fronta generalfeldmaršala vojvode Albrehta Würtemberškega.

V gozdu pri Apremontu so vdrle napadalne čete nekega renškega polka v francosko pozicijo ter so se vrnile z 28 vjetimi in 3 metali min.

Včeraj smo zbili 10 sovražnih letal in en privezni balon. Poročnik Schäfer je zbil svojega 28. in 29. nasprotnika, poročnik Voss je dosegel s tem, da je zbil enega sovražnika, isto število zmag v zraku. Dne 21. in 22. t. m. so izgubili Angleži in Francizi v bojih v zraku in vsled obrambnega ognja 10 letal.

VZHODNO BOJIŠČE.

Na več točkah fronte je oživelo bojno delovanje. Vzhodno od Tuku-ma, blizu obali Vzhodnega morja, smo pregnali ruske izvidnike.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Nobenih bistvenih dogodkov.
Prvi generalni kvartirni moister v. Ludendorff.

Ob Soči besni nova strahovita bitka.

NAŠE VEČERNO POROČILO.

Dunaj, 24. maja. (Koresp. urad.)
Uradno se razglša, dne 24. maja večer:

Bitka ob Soči traja. Položaje neizpremenjen.

Iz vojaškega razmotrivanja 24. maja:

Včerajšnji bojni dan ob Soči je kazal znatno večjo intenzivnost kakor prejšnji. V dosedanjih napadih na prostor pri Plaveh vidimo poskus, čeprav izveden z jako močnimi silami, da bi se naša obrambna sredstva in naše velike rezerve odtegnile od severnega krila fronte, kajti ogromni in ljuti naval sovražnika na kraški visoki planoti in iz tega se razvijajoči krvavi boji pri Jamljah kažejo, da je žarišče bitke iskati tukaj. S ponosnim zadovoljstvom zaznamuje poročilo generalnega štaba slavne čine naših čet v odbijanju sovražnika. Italijani so doživeli tudi včeraj težek poraz, akoprav so poslali ogromne mase alkoholizirane na juriš na naše pozicije. Tudi včerajšnji dan je za nas dan zmage. Neuspeh, ki smo ga vtrpeli pri Jamljah, moramo smatrati za malenkosten.

Iz vojnoporočevalskega stana 24. maja:

Kakor je bilo pričakovati po artiljerijski pripravi 22. maja, je izbruhnil včeraj na soški fronti italijanski infanterijski juriš, ki najbrže presega na lutosni vse boje, ki so se doslej vršili na tem delu bojišča. S še večjo brezobzirnostjo kakor na prvem odseku desete soške bitke so vrgli Italijani včeraj proti naši fronti deloma sveže izpolnjenega polka. Dan in noč so valovile globoke in tesne mase sovražnika na naše pozicije, ali val za valom se je razbil ob jeklenem odporu naših junaških čet, ki so branile svoje deloma popolnoma sesute jarke z brezprimerno žilavostjo. Ob njihovi hrabrosti se je ponesečila premoč, ki so jo porabljali Italijani bolj kakor kdaj poprej, da bi si priborili kak uspeh. Mi smo obdržali tudi včeraj vse naše pozicije, izvzemši mal kos pri Jamljah, kjer smo svoje čete umaknili iz najsrednejše črte, približno za en kilometer.

Na prostoru severno Tolmina se je omejil sovražnik na močnejše artiljerijsko delovanje. Svoje infan-

terije tam ni poslal v boj. Nasproti temu pa je bila vsa fronta od Plavi do morja pozorišče ljutih infanterijskih bitk, katerim tudi noč ni mogla napraviti konca. Na odseku Kuk, Vodice in Sv. Gora je stopnjeval sovražnik svoj artiljerijski ogenj od zgodnjega jutra neprestano; okoli popoldneva je narasel do polne sile bobnajočega ognja. Vsi kalibri, od polskega topa do težkega možnarja, so se združili na delovanje, da bi napravili italijanski infanteriji pot v naše jarke. Napadi, ki so veljali našim višinskim pozicijam vzhodno Kukov, so se zlomili že v uničujočem ognju naše artiljerije. Na južnem bližnjem odseku pri Vodica h je prišlo do skrajno različenih bojev, ker je sovražnik tukaj koncentriral svoje napore, da bi se polastil te pozicije, naj stane, kar hoče. Vedno in vedno je metal v boj globoke in tesne jurišajoče mase. Ali neomajno sta se vzdružala hrabra infanterijska polka št. 24. in 41. proti vsakemu navalu in sta vrgla Italijane tam, kjer so bili vdrl, zopet nazaj s pomočjo rezko delujočih rezerv.

Ob istem času, približno ob 4. popoldne, se je pričel tudi na Sv. Goro italijanski napad v globokih masah. V šestih ali sedmih valih so jurišali njihovi bataljoni na naše jarke, ki so bili vsled bobnajočega ognja popolnoma razbiti. Pri samostanu se je posrečilo posameznim oddelkom sovražnika, da so vdrl v naše črte, ali že je pridrvel naš protisunek, ki jih je zopet vrgel nazaj. Italijanske rezerve, ki so hotele zajeti umikajoče se jurišajoče čete, je potegnilo s seboj nazaj se valeče plimovanje. V najljutejšem učinkovitem ognju naše artiljerije je bežala velika masa v popolnem neredu po strmih pobočjih Sv. Gore do Soče.

Na odseku vzhodno Gorice je sovražna artiljerija istotako delovala ves dopoldan, da bi pripravila z ognjem brezprimerne sile napad svoje infanterije. Istočasno kakor na Sv. Gori je tudi tukaj zapustila svoje jarke, da prične jurišati. Na vsem frontnem odseku od Grčine do Bilj se je pričel italijanski naval v masah, ki pa je bil zavrnen z največjimi izgubami za nje. Dve uri pozneje so Italijani znova pričeli, ali tudi ta ponovitev se je izjalovila deloma v boju moža proti možu.

Glavni naperi Italijanov na včerajšnji bojni dan pa so bili naperjeni na Kraško visoko planoto. Tam so bile že od zgodnjega jutra vse naše pozicije in prostori za njimi v najsilnejšem bobnajočem ognju. Že proti 11. uri popoldne se je izvršil prvi infanterijski napad z močnimi četami proti Kostanjevi. Izjalovil se je. Na posameznih mestih se je bilo res posrečilo malim oddelkom, da so prišli v našo sprednjo črto, ali bili so z rezkim protinapadom z bajonetom in ročnimi granatami prisiljeni, umakniti se. Ta napad je bil pričetek za juriš v masah, ki se je razvelj potem v prvih popoldanskih urah na vse naše pozicije na Kraški visoki planoti. V številnih jarih je sledil zaporedno naval na naval. Vse naše pozicije, izvzemši komad pri Jamljah, kjer smo umaknili posadko popolnoma razbite trdnjavi slično vzpostavljene prve črte za en kilometer daleč v pripravljeno pozicijo, so ostale v rokah naših z brezprimerno hrabrostjo borečih se čet. Tako so se ponesečili nič manj nego štirje težki napadi vzhodno Fajtjeva hriba, kjer je debrečinski infanterijski polk št. 39. hrabro branil svoje jarke. Jednako hrabro se je bil temešvarski infanterijski polk št. 61. in honvedska infanterija, ki so odvzeli sovražniku z mogočnimi protinapadi tudi najmanjši krajevni uspehi. Na prostoru pri Kostanjevi smo pripeljali nič manj nego 30 vjetih oficirjev in 700 mož.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

22. maja. Na trentinski fronti je sovražnik kljub porazu zadnjih dni nadaljeval različne ofenzivne operacije z namenom, da bi nas odvrnil. Ali njegovi naperi, da bi italijansko vojno vodstvo odvrnil od ciljev, ki si jih je postavilo, so zama. V noči od 20. na 21. t. m. so bili silno presenetljivi napadi proti našim izpostavljenim črtam na Col Cavento (Adamello), pri mostu Plubega (Chiese) in v dolini Giunella (Ponale) z našim ognjem odbiti. Med Gardskim jezerom in Adizo je sovražnik po intenzivni in daljši artiljerijski pripravi vseh kalibrov napadel postojanke na Dossu Alto (jugo - zapadno od gore Loppio) in na Zugni. Naskakovalci so bili s težkimi izgubami odbiti. Drugi tekom včerajšnjega dne v dolini Posina, na Asiaški planoti in v Karniji proti našim postojankam v dolini Piccolo poskušeni mali napadi so se vsi izjalovili.

Na fronti Julijskih planin, v severnem odseku Gorice se je artiljerijski dvoboj, ki je bil že večkrat zjutraj živahen, proti večeru ojačil, ne da bi sledile pehnate akcije. Utrdili smo zasledeno višino na točki 364 vzhodno

LISTEK.

Črtica z Dunaja.

Spisal Lajoš.
(Konec.)

»Ali pa gospa mama ne bo zvedela, da nisi bila pri gospej R.?»

»Nič se ne boj! Njena hčerka Olga je moja prijateljica in jutri zjutraj grem k njej in jo bom pripravila. Drugič pa ona ravno tisto napravi. Roka roko umiva ha - ha!»

»V tem oziru sva oba enakega mišljenja. Samo kar je prepovedano, diši. Nihče ne sme vedeti, kot midva sama, to je užitek, že zato ker je prepovedano. Jaz najraje delam to, kar je prepovedano, še celo mislim samo prepovedane stvari, Bog ne daj da bi državni pravnik vedel za moje misli — ravno tako imam pravzaprav čisto prepovedan okus in diši mi najbolj to, kar je prepovedano.»

»Ti, ti,« mi je žugala poredno Stana.

Smejala sva se oba in kar v kratkem sva bila v Nussdorfu na ko-

lodvoru za Kahlenberg. Z nama se je vozilo polno občinstva, največ pa Poljakini, ki so živahno ščebetale lepi poljski jezik in ugibale, kateri slovanski jezik govoriiva midva ter zvedavo gledale mojo živo spremljevalko.

Gorska železnica na Khahenberg je zelo zanimiva, posebno ko se enkrat dvigne iz nižin in vspenja po obronku Kahlenberga mimo vinogradov in lepih vil. Kmalu se odpre krasen razgled na Donavo, na celo dunajsko mesto, ki leži pred nami in v brezmejno ogrsko nižino. Opozarjala sva se s Stano eden drugega zdaj na posamezne cerkve, zdaj na srebrni donavski trak, na vlak, ki se je komaj v daljnji vidno premikal in na parobrode, ki so počasi pluli po mogočni reki. Restavracija na Kahlenbergu je bila že skoro polna, ko sva še k sreči dobila pri oknu mal kotichek, kamor vsa se stisnila. Za toliko lepih mladih obrazov, za toliko lepih toptih, danes nisem imel časa, saj najlepša, najelegantnejša deklica je bila danes tik mene. Kar pošegetalo me je, ko sem kar tako mimogrede vjel včasih besede: »Was für ein herziger Schneck« in videl kar

začudene obraze gospodov, ki so zagledali Stano. Tudi ona je dobro slišala in videla, pa se je delala, kot da to ne velja njej, samo njen razigran, vesel obraz jo je izdajal.

»Če bi bil Rotšild,« sem je dejal navdušeno, »pa bi Ti vse položil k Tvojim nožicam.«

»Bog ne daj,« me je svarila, »jaz hočem zdaj samo čaj in malo peciva, Rotšilda ne bi marala, ker je žid, si mi že Ti ljubši.«

»O ti moj angelj! — takoj je bil čaj in pecivo tukaj in kar hitro sva vse pojedla in popila, da greva ven v prsto naravo. Se je ležal sneg tu in tam, vmes pa je že zelenela sveža trava, trobentice in lapuh in jeternik so silile na plan. Pod gorkim solncem se je zemlja kar kadila in dišala, poželjivo srkajoč v se skopnel sneg in žuboreče studence. Po trati se je lovila deca, po klopeh pa so sedeli sami parčki, ne ozirajoč se na mimogredoče, temveč tesno objeti, oči zaprte, ustnice na ustnicah.

»Daj, daj, pošklili malo na desno« sem dražil Stano, a ta se je samo smejala in samo »Nein« so bile njene besede, je že vedela zakaj.

Šla sva skozi malo šumico in ob

njenem obronku, tam naju je čakala klopica, tako skrita, da jo ne bi nikdo našel in tam sva se mudila.

Ravno so zvonili zvonovi na sedemdeset Leopoldsburgu, za njim na Kahlenbergu in kmalu potem so se oglasili zvonovi iz Grinzinga in vse nižine, ko sem jo privil k sebi in dolg, sladak poljub je bil za overturo.

»Slamnik kar obesi na klopico, da Te ne bo ženiral,« sem ji svetoval in ona je to tudi storila. Njeni kakor zlati lasje so ji silili preko čela in oči, ki so se svetile in bliskale, da nisem vedel, ali ima solnce tako moč, da mi jemlje pogled — pa so le njene oči.

»Zakaj nisem slikar,« sem vzkliknil, gledajoč ji v obraz. Vse lice vzhiceno, ustnice rudeče, mokre in napete in njeni lasje — ne da se jih ločiti od solčnih žarkov, ne vem, kje se lasje prično in kje solčni žarki, vse je zlatorumeno, vse se stresa, vse sama mladost.

»To je kao kod nas u Hrvatskoj,« me prekine ona in roko v roki se usedeva na klopico. Zvonjenje se je zdaj zljilo v eno samo pesem, to doni v višjih in nižjih tonih kot ena sama himna, vibrira, pojema, zadoni

glasneje in se zopet zgubi kakor v molu v daljne daljine. Škrjanček se dviga v zrak in žvrgoli nad nama, iz vinogradov se čuje žvižganje kosov — vsa narava praznuje svoj uzkr.

S Stano pričneva brati »Čez plan« našega Župančiča, ki ga imam vedno za svoj vademekum in ki ga tudi Stana zna skoro vsega na pamet. Zdi se nama, da nisva na Dunaju, to mora biti na Šmarni gori pri Ljubljani ali pa na Slemenu pri Zagrebu. Zvonovi, sonce, duhteča zemlja, škrjančki, polja, cvet — Župančičevi naši glasi, kot klic iz domovine in moja ljuba Stana — ne, to ne more biti pri Dunaju! Zadiši mi po poticah, vidim rudeče piruhe, fante, ki pred cerkvijo sekajo piruhe in pomaranče, vesele obraze zadovoljnih kmetov, ki gredo počasi od maše in se pogovarjajo, kaj je oznanil birc, kako letos kaj kaže, kdaj se bo ženil sosedov sin itd.

Ah, in vendar to ni res!
To ni Ljubljana, to ni Zagreb, ki leži pred nami, drugače zvone ti zvonovi, fantje, ki so sekali piruhe in pomaranče, so mrtvi ali pohab-

Plavi, kjer smo se polastili 1 topa in 30 vjetnikov. Vzhodno Gorice je sovražnik trdovratno poskušal, da bi nas pregnal z višine točke 126 (južno Grčine). V noči 20. na 21. maja je naše letalo obstrlevalo zadnje sovražne zvezne črte pri Vrgskem v Vipavski dolini in se nato vrnilo.

23. maja. Na trentinski fronti, med Gardskim jezerom in Brento, je bil sovražni artiljerijski ogenj večerj manj ljut kakor zadnje dni in delovanje sovražnih napadalnih čet se je omejevalo na slabotne izvidne poskuse v kotlini Laghi (Posina). V sovražne črte severo - vzhodno hriba Majo izvršeni naš sunek nam je dal kakih 10 vjetnikov. Praska izredne ljutosti se je odigrala v noči 21. na 22. maja v dolini Travagnolo. Po hudem bombardiranju, ki je zasulo naše pozicije na masivu Malega Colbricon (2512), so pričele napadati znatne bojne sile. Posrečilo se jim je, da so vdrlje v nekatere točke naših črt kljub žilavemu odporu braniteljev. Ko so došla ojačenja, smo zopet zasedli svoje pozicije po hudem spopadu, ki je trajal do večerj popoldne. Okoli 1000 na bojišču puščenih trupel, 80 vjetnikov, med njimi en oficir, tri strojne puške in bogat vojni material, odvzet sovražniku, dokazuje krvav poraz, ki ga je utrpel sovražnik. Na fronti Juljskih Alp lute artiljerijske akcije. Sovražni napadalni poskusi na naše črte severno Sv. Marka so bili zavrženi z našim ognjem.

Bitka na zapadu.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 24. maja. (Kor. urad.) Veliki glavni stan, dne 24. maja zvečer:

Samo iz zapadne Champagne poročajo o večjem artiljerijskem delovanju.

Nemški cesar na zapadni fronti.

Berolin, 24. maja. (Kor. urad.) Wolfow urad poročajo:

Cesar Viljem je tekem tega tedna obiskal na zapadni fronti se boreče čete. Mudi se pri številnih bitkah pri Arrasu, ob Aisni in v Champagnu, pri četah, v lazaretih in armadnih voditeljih ter pri voditeljih armadnih skupin kraljeviča Rupretha Bavarskega in nemškega cesarjeviča. Vrne se v veliki glavni stan danes jutraj.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

22. maja. Kavkaška fronta. Na levem krilu brezuspešen ruski artiljerijski ogenj. — Sinajška fronta. Dne 20. t. m. je imel nenađen napad na angleške pozicije dober uspeh. Daljši angleški moteči ogenj dne 20. in 21. maja je ostal brezuspešen. Na ostalih frontah se ni pripetilo ničesar važnega.

Evakuiranje Jafe in Gaze.

Carigrad, 23. maja. (Kor. urad.) »Agence tel. Milli« poročajo: Evakuiranje mest Jafa in Gaze je bilo potrebno vsled vojaških operacij, ki se odigravajo v tej pokrajini. Če pomislimo, da so se pri Gazi opetovano vršile bitke in da leži Jafa v bližini vojnega območja, se mora priznati umestnost teh vojaških korakov. Nobeno armadno vodstvo pod temi okolnostmi ne bi bilo moglo nastopiti drugače. Tudi so otomanske oblasti poudarile odpravljanja civilnega prebivalstva skrbele za živila in vozila. Lahko izjavimo, da se je to tudi od židovskih rabinerjev pripozna-

ljeni, nikdo ne govori o ženitvi, vidim vas kmetije, kako greste domov, z vpognjeno glavo in pogovarjate se o pogrebu.

Edino, kar je res, to je solnce, ki je isto, kot sije na Šmarno goro in na Sleme, to je tudi ista zemlja, ki hrepene čaka, da bo rodila, resnični so glasi iz domovine župančiča in resnični so tudi poljubni Stane, ki so slajši kot vsaka medena potica.

»Ti draga, zlata moja« — »ti si moje sunce žarko,« tako sva sklenila z dolgim poljubom najine fantazije in bilo je čas, da se vrneva.

Solnce se je že nagibalo proti zapadu in vse v zlatu je žarelo nebo in se odbijalo iz tisoč oken, ki so se svetila, kot bi po hlahih gorelo.

Naglo sva bila s Stano spet z železnico v Nussdorfu in točno ob tričetrt na sedem zvečer je bila že doma.

Zmenila sva se še, da se kot navadno dobiva na ponedeljek pri maši — kaj bova napravila — to se bo šele jutri videlo — še enkrat sem ji poljubil ročico in poslovala sva se.

Poln prekipejajočih čustev sem stopal ves vdan v blažene misli po marijahiferici, ko me zbudi iz mojih sanj glasni »töf-töf!«

Eden za drugim so drveli sanitetni avtomobili od zapadnega kolo-dvora z ranjenici proti različnim bolnicam. Več kot šestnaest jih je bilo, vsi napolnjeni s siromaki.

In spet sem se zbudil iz sanj, zbudil iz velike noči in padel nazaj v istino. Ni velike noči, ni vstajenja, smrt in groza hodi po cestah — vojska je. Ti bedni, bedni človeški rod!

lo. Kar pa se tiče Jeruzalema, se nikdar ni mislilo na evakuiranje tega mesta. Vse v inozemstvu razširjene vesti imajo zloben namen, tako glede evakuiranja Jeruzalema kakor glede izgre-dov, ki so se baje vršili povodom evakuiranja zgoraj imenovanih mest, ter so od konca do kraja izmišljene.

Amerika v vojni.

PRED VOJNO NAPOVEDJO BRAZILJE NEMČIJI.

Basel, 24. maja. »Basler Nachrichten« izvedo iz oficijozne entente strani, da je neposredno pričakovati vojne napovedi Brazilije Nemčiji.

Angleško zaupanje v Ameriko.

London, 23. maja. (Kor. ur.) Muni-cijski minister je sporočil, da se je vojni kabinet z ozirom na vstop Zedinjenih držav v vojno odločil, da ni več treba nadaljevati gradbo velike tovarne za razstreliva v bližini Bristola. To dejstvo je dokaz za zaupanje vlade v vzdržanje ladijskih zvez.

Anarhija v Mehiku.

Zeneva, 24. maja. »Herald« poroča, da se anarhija v Mehiku vedno bolj širi. Amerikanci se boje, da se ustavi uvoz petroleja. Distrikt Tampico je odpovedal oblastim pokorščino, vsled česar križari več ameriških vojnih ladij pred Tampicom. Stališče Carranze je uganka.

Kitajski kuliji za Ameriko.

Pariz, 24. maja. »Matin« poroča iz New Yorka: Neka velika kitajska družba je ponudila ameriški vladi pol milijona kulijev, ki naj nadomeste druge delavce.

Nizozemska in Amerika.

Berolin, 23. maja. »Lokalanzei-ger« poroča, da je nizozemska vlada rekvirirala 23 parnikov, ki naj pripeljejo iz Amerike 100.000 ton žita.

Berolin, 24. maja. »Kreuzzeitung« poroča: V podučeni nizozemskih krogih pričakujejo v najkrajšem času noto ameriške vlade, ki bo postavila nizozemsko vlado pred tole vprašanje:

Nizozemska naj pretrga vse trgovske zveze z Nemčijo, ali pa se prepove ves izvoz živil iz Zedinjenih držav na Nizozemsko.

Wilson namerava prisiliti evropske nevtralne države, pred vsem pa Nizozemsko, ki ima pripravljeno in izbrno oboroženo vojsko 300.000 mož, da posežejo v vojno na strani entente.

Razne vojne vesti.

USPEHI PODMORSKIL ČOLNOV.

Berolin, 24. maja. (Kor. urad.) Wolffow urad poročajo:

Novi uspehi podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu in Severnem ledenem morju: 19.000 ton bruto.

London, 24. maja. (Kor. urad.) Admiraliteta sporoča, da je bil angleški transportni parnik »Transsylvania« dne 4. maja v Sredozemskem morju torpediran. Pri tem je poginilo 29. častnikov in 373 mož. Kapitan ladje, en častnik in 9 mož posadke je bilo rešenih.

Šef admiral. štaba mornarice.

Nemška nevarnost v Afriki.

London, 23. aprila. (Kor. urad.) Reuter poročajo: General Smuts je rekel v govoru na banketu južnih Afričanov v Londonu med drugim Nemčija je pred vojno nameravala in namerava to najbrže še sedaj, ustvariti veliko centralnoafriško državo, ki ne bi obsegala samo Kameruna in Vzhodne Afrike, marveč tudi portugalske kolonije in ves Kongo. Nemčiji bi bilo potem mogoče postaviti največje armado, ki jo je svet kdaj videl. To je resno vprašanje za Anglijo, ki ne sme pustiti, da se stvari tako razvijajo, da ne nastane nevarnost za Afriko in tudi za Evropo.

Revolta v Lizboni.

Zeneva, 23. maja. Brzobjavke iz Lizbone poročajo, da je revolta zaradi lakote sicer udušena, da se pa ljudstvo vendar ni pomirilo.

Berolin, 24. maja. »Lokalanzei-ger« poroča, da so se v nedeljo vršili v Lizboni izredno silni nemiri zaradi lakote. V predmestjih je bilo oplenjenih več prodajalen. Škode je kake 4 milijone mark. V pouličnih bojih v ponedeljek je bilo ubitih 23 oseb, ranjenih 300 in aretiranih 300.

Pomanjkanje na Francoskem.

Bern, 24. maja. Pomanjkanje kruha na Francoskem, provzročeno od delovanja podmorskih čolnov, je zelo resno. Na Francoskem porabljajo že krmila kot dodatek h kruhu, ki se v Švici rabijo le za svinje, ter so segli po zalogah krmil, ki jih imajo švicarski trgovci na Francoskem.

Žito za Švico.

Berolin, 24. maja. Kakor poročajo »Thurgauer Zeitung«, je ententa znižala kontingent žita za Švico od 60.000 na 50.000 vagonov.

Položaj na Ruskem.

Vojaške pravice na Ruskem.

Petrograd, 23. maja. (Kor. ur.) Agentura. Pomočnik vojnega ministra, polkovnik Jakulovič, je na seji sveta vojaških zastopnikov naznanil, da je vojni minister že podpisal »Izjavo o vojaških pravicah«. Ta izjava daje ruskim vojakom pravice, karšnih nimajo vojaki v nobeni drugi armadi na svetu. Polkovnik je dostavil: Vojni minister Kerenski prosi vojake, naj ne tolmarijo napačno paragrafa izjave, s katerim je odpravljeno obvezno vojaško pozdravljanje in se mesto njega uvaža prostovoljno medsebojno pozdravljanje.

Zaradi rekonstrukcije ruske armade.

Zeneva, 24. maja. Vojaški kritiki »Figara«, »Matina« in »Journal« zagovarjajo soglasno prekinjenje ofenzive na zapadu do rekonstrukcije ruskih vojsk. Clemenceau svari pred brezupnim optimizmom glede Rusije.

Ruski ustavodajni zbor.

Petrograd, 24. maja. (Kor. urad.) Vlada je odredila celo vrsto odredb, ki naj pospešijo vpoklic ustavodajnega zbora. Prva seja komisije, kateri je poverjeno izdelanje volilnega reda za ustavodajni zbor, je določena za 7. juni.

Naslednik Izvolskega.

Lugano, 24. maja. (Kor. urad.) Italijanski listi izvedo iz Petrograda, da je bil pariški veleposlanik Izvoljski nadomeščen od znanega moskovskega odvetnika.

Mirovno vprašanje.

STOCKHOLMSKA KONFERENCA.

Stockholm, 23. maja. (Kor. ur.) Avstrijski delegati se bodo najbrže v soboto zaradi otvoritve državnega zbora vrnili na Dunaj ter se bodo morda tekem junija vrnili. Prve dni junija se prično pogajanja s poljskimi delegati.

Stockholm, 23. maja. (Kor. ur.) V razgovoru s sodružniki lista »Dagens Nyheter« je izjavil dr. Renner: Konferenca gotovo ne more nadomestiti državnih diplomatov ali sama skleniti miru, pač pa more pripraviti javno mnenje. Velika masa ljudstva, ki povsod največ trpi pod vojno, lahko podpira mirovna stremjenja vlade in jo prisili, da hiti. Konferenca lahko tudi odstrani nesporazumljenja. V nadaljnjem razgovoru je dr. Renner obsojal izstradalno vojno proti centralnim državam. Razumljiv je pač boj moža proti možu, izstradalna politika pa ne zadene vojakov, ki imajo vse, kar potrebujejo ter ložje prenašajo pomanjkanje, kakor drugi, marveč zadene otroke in slabotne ljudi ter jim krati življenje.

Od mnogih barbaričnih momentov vojne je izstradanje najgrozovitejši, odločil pa vojne ne bo. Dr. Renner je nato opozoril na narodnostne razmere v Avstriji ter trdil, da je vojna naučila narodnosti, da se razumejo. Rekel je, da hočemo živeti s svojimi sosedi v miru ter delati za svoj dom. Končno je naglašal velike simpatije Avstrije za Švedsko.

Lvov, 24. maja. Iz Stockholma poročajo, da so dospeli tja kot delegati poljskega državnega sveta grof Roztoworski, ravnatelj političnega departementa, in Kunowski, član državnega sveta.

Haag, 24. maja. Glasom stockholmskega poročila so dobili srbski socialisti, ki se hočejo udeležiti stockholmske konference, od avstro - ogrske vlade dovoljenje, potovati skozi Avstrijo in Nemčijo v Stockholmu.

Zeneva, 24. maja. »Morning Leader« poroča, da je dobilo 6 zastopnikov angleške Trade Union potne liste za potovanje v Stockholmu.

Washington, 23. maja. Državni tajnik Lansing je sporočil, da osebe, ki se nameravajo udeležiti socialistične mirovne konference v Stockholmu, ne dobe potnih listov.

Lugano, 24. maja. (Kor. urad.) Kakor poročajo »Avanti«, je tudi socialistična zveza ronskega okraja sklenila, pospeševati oficijalno udeležbo francoških socialistov pri stockholmski konferenci ter soglasno izjavila, da francoški zastopniki na stockholmski konferenci ne bodo pustili veljati vprašanja aneksij, odškodnin, kontribucij in drugega podobnega kot pretvezo za odlašanje ure sklepa miru, da se tudi vprašanje odgovornosti za vojno ne bo stavilo in da je sedaj najnujnejše, končati ruin Evrope.

V VELIKEM MOMENTU.

Oficijozna »Kölnische Zeitung« objavlja senzacionalen članek pod naslovom: »Nadaljnji cilji in pota svetovne politike.« V tem članku piše med drugim: Moramo si biti na jasnem, da stojimo sedaj na velikopomenbenem točiču za orientacijo bodočnosti Nemčije. Ako si Rusija izbere Angleže za prijatelje, potem je pomaknjena svetovna veljava Nemčije v megleno daljavo. Dvomljivo je, ali jo more-

mo še splohi doseči. Poleg tega pa moramo v tem slučaju računati še z dolgotrajnimi boji na kontinentu, ki bodo stali krvi, sile in denarja in katerih izida ni mogoče vedeti naprej. Na pomen današnjega odločilnega trenutka se torej ne more dovolj opozarjati. Gre za bodočnost Nemčije. Naši vodilni državniki jo morejo napraviti veliko, pa jo tudi pohabiti.

Upanja na mir.

Carigrad, 24. maja. »Tasvir-İfkiar« prijavlja poročilo svojega berolinskega dopisnika o njegovem razgovoru z državnim tajnikom za zunanje zadeve Zimmermannom. Ta je z ozirom na željo, da bi prišlo skoro do miru, rekel: Ni vzroka misliti, da je mir še daleč. Vse, kar ima ta cilj, se jako ugodno razvija. Upam, da bodo sovražniki kmalu spoznali, da kaže opustiti krvavi prepri, ki jim ne prinese nikakega dobička.

Razpravljanje o vojnih ciljih.

Poročajo, da namerava vlada v najbližnjem času dovoliti časopisju razpravljanje o vojnih ciljih. Omejena pa bo to pravica po interesih na notranji mir, na vojaške interese in na ozire na zaveznike in na nevtralce.

Angleška in Avstro - Ogrska.

Amsterdam, 24. maja. »Westminter Gazette« pravi, da je v angleški poslanski zbornici struja za jasno sporazumljenje z vlado glede njenega stališča do Avstro - Ogrske. Zahteva se, naj vlada pove Avstro - Ogrski, da je neče razkosati, ker je nasprotje med Angleško in Avstro - Ogrsko čisto drugačno, kakor nasprotje med Angleško in Nemčijo. Četudi podpira Angleška zahteve Italije ter terjaja obnovitev Srbije in Črne gore, vendar je splošna želja, da se razloče o stališču Angleške do Nemčije in do Avstro - Ogrske jasno izrazi in da se v soglasju z javnostjo in z zavezniki poskusi ločiti Avstro - Ogrsko od Nemčije.

Ameriški socialisti o vojni.

Stockholm, 23. maja. (Kor. urad.) »Socialdemokraten« priobčuje razgovor z ameriškim socialnim demokratom dr. Jamesom Eads - Howom, ki je došel v Stockholmu. Ta je izjavil, da ameriški socialni demokrati v vojni ne vidijo drugega, kakor izraz trgovske konkurence. Po njih mnenju se vojna Zedinjenih držav z Nemčijo ne da opravičiti s pretvezo, da gre za varstvo ameriških pravic in ameriške časti. Gotove skupine ameriških kapitalistov so porabile priliko, da jo izkoristijo. Na kongresu socialistične stranke, ki se je vršil sredi aprila v St. Louisu, se je izrekla velika večina proti vojni. Vojna sploh ni naperjena prvti nemškemu militarizmu, ker militarizma ni mogoče odpraviti z militarizmom. Odločilna za konec vojne tudi ni udeležba Amerike, marveč naraščajoče pomanjkanje živil in lakota. Tudi v Zedinjenih državah bo v kratkem občutili pomanjkanje, ker je nadmerni izvoz tam provzročil, da so se lastne zaloge izčrpale. Visoke cene živil so dale že povod za demonstracije v New Yorku in Chicagu.

Revizija vojnih ciljev entente.

Frankobrod, 24. maja. Iz Petrograda poročajo, da je začel minister zunanjih del Tereščenko pogajanja s poslanki Angleške in Francije glede določbe posamičnosti v vojnih ciljih entente. To se naj zgodi potom revizije tajnih pogodb, sklenjenih med entento.

Po Tiszovem padcu.

Padec grofa Tisze pozdravljajo madžarski opozicijski listi z velikim veseljem, kakor da bi sedaj pričnela na Ogrskem zlata doba demokracije. Te glasove je treba presojati z veliko rezervno. Grof Tisza je bil sicer reakcionar, bil pa je v svoji politiki toliko poštenjak, da je n. pr. glede razširjenja volilne pravice odkrito priznal, da je nasprotnik demokratičnih reform in madžarsko - nacionalističnih ozirov. Vsaka demokratična reforma na Ogrskem namreč spodkopava temelje one lažnjive supremacije, ki si jo je z nasilstvom ohranila madžarska manjšina nad drugimi narodi ogrske države. Opozicija se dela silno demokratično, toda njen demokratizem je le krinka, pod katero se skriva še hujski šovinizem.

V ostalem ima »Pester Lloyd« prav, če previdno trdi, da je grof Tisza do popolnosti razvil one principe, ki jamčijo ogrski državi za njeno državno pravno individualnost. Takega vpliva na usodo celokupne monarhije v prilog svetoštefanskim interesom, si ne bo stekel nobeden Tiszovih naslednikov. Časi postajajo drugačni.

Oligarhija, ki gospodari na Ogrskem in naj se njen reprezentant imenuje Tisza ali Andrassy ali Apponyi, bo morala spoznati, da dežele ogrske krone niso in ne morejo več biti njen patrimonij. Narodno in demokratično vprašanje stopa tudi onkraj Litve vedno bolj v ospredje in

padec grofa Tisze bo postal za Ogrsko koristen in blagodejen le tedaj, če pomeni začetek spoznanja, da tvori svetoštefanske dežele skupaj z njih avstrijsko boljšo polovico z ozirom na glavni problem demokratičnega preporeda obdonavske monarhije, na narodnostno vprašanje, nerazdružno jednoto, katere reorganizacija se mora izvršiti po enakih načelih.

Vprašanje, kdo bo Tiszin naslednik, še ni rešeno. Zanimivo je, da se m. dr. pojavlja tudi kandidatura nadvojvode Josipa, zapovednika naše vzhodne fronte, ki bi bil kot mož brez izrazite strankarske pripadnosti po mnenju mnogih ogrskih krogov najsposobnejši voditelj bodočega koncentracijskega kabineta.

Z ozirom na dejstvo, da ima stranka grofa Tisze v parlamentu veliko večino in da se dosedaj še ni posrečilo jo pridobiti za sodelovanje z opozicijo, računajo mnogi tudi z razpustom ogrskega državnega zbora. Zelo verjetna pa ta kombinacija ni.

Med drugimi kandidati se navajajo: grof Khuen, bivši minister, ter Berczeviczi, nadalje grof Zichy, Navay, bivši minister Sereny, grof Andrassy, grof Esterhazy itd. Ze iz tega je razvidno, da položaj še ni prav nič razjasnjen. Niti to še ni jasno, ali bo mogoče sestaviti koalicijski kabinet.

Za danes je poklicana cela vrsta madžarskih parlamentarcev k cesarju.

Notranjepolitični položaj.

DEMISIJA BOBRZYNSKEGA.

Dunaj, 25. maja. Glasom poročil listov je sporočil minister za Galicijo dr. Bobrzynski v včerajšnji avdienci cesarju vzroke svoje demisije. Cesar si je pridržal odločitev o demisijski prošnji.

Priprave za državni zbor.

Zastopniki vseh strank poslanske zbornice so imeli v sredo in v četrtek posvetovanja o novem državnoborskem pravilniku. Načrt je napravila vlada, premenil ga je pa dr. Steinwender. Sklenjeno je bilo, da se vzame ta načrt za podlago parlamentarnemu razpravljanju. — Načelniki strank so imeli večerj konferenco, katere se je udeležil tudi ministrski predsednik grof Clam - Martinic. Ta je izjavil, da želi vlada, naj se na vsak način ohrani delazmožnost državnega zbora in vse gladko izvrši, o razpravah v državnem zboru pa naj pride le to v javnost, kar se strinja z interesi vojnega vodstva in zunanje politike. Dogovorjeno je, da bodo imeli poslanci v državnem zboru pač popolno svobodo govora, da pa bo predsedstvo določilo, kateri deli teh govorov se smejo objaviti.

Politične vesti.

= Cenzura. »Narodni Listy« javljajo, da so organi cenzure dobili navodilo za liberalnejše izvajanje cenzure. Navodilo naroča, naj se slučajni cenzure omeje in naj se ne zaplenjajo spisi, ki niso z vojno ne v direktni, ne v indirektni zvezi. V splošnem kazenskem zakonu v varstvo države in javnega reda določene meje se ne smejo prekoračiti in preprečiti je tudi ostra hujskanja, ki bi mogla škoditi vojnemu interesom. Če so vesti resnične ali če se strinjajo z nazorj oblasti, tega cenzura nima preiskati. Taka revizija cenzure je pričakovati za prihodnji čas.

= Novi Mbret. Pod tem naslovom, ki že sam govori jasno, govore »Münchner N. Nachrichten« o vprašanju vladne oblike na Poljskem. List pravi: Sevedamorajo centralne države z vsem naglasom zahtevati, da se pridruži bodoča Poljska njih zvezi, da gre politično, kulturno in gospodarsko z njimi, svobodna ob njih strani. Za temi črtami pa preneha vpliv in ni naša naloga, da bi Poljakom na historičnem krožniku za vsako ceno predložili kralja, če bi si morda sami rajši izbrali drugo vladno obliko. Od novembra. proklamacije obeh cesarjev, ki je ponudila Poljakom ustanovitve samostojne države z monarhičnim vodstvom, so se stvari na vzhodu izpremenile. Car, ki bi bil, če že ni šlo drugače, kot za zapadnega sosedra rajši videl novega poljskega kralja, kakor pa republiko, ki bi utegnula s svojo agitacijsko silo poseči tudi preko svojih mej v njegovo državo, je prenehal vladati in na njegovo mesto je v Rusiji sami stopila republikanska državna oblika. Vsa poročila iz Rusije nam govore, da se ruski narod z vso vnemo posveča svojim republikanskim idealom. Zato si je lahko misliti, kako bi v tem trenutku izbrali Angleži, Amerikanci in Francozi postavitev novega poljskega kralja, ki bi ga morali poslati v Varšavo »v dvorskih vozovih iz inozemstva«, kakor svoji

čas Ludvika XVIII. v Parizu. Kako bi dolžili Nemčijo, da ima temne naklepe proti mladi ruski republiki. To nam je dobro znano, da upajo oni, ki zagovarjajo idejo poljskega kraljevstva, da bi mogli dati iz ene vladarskih rodbin centralnih držav izvolen vladar, ki bi se s svojimi osebnimi stikov gotove garancije za nadaljnji razvoj poljske države, ki smo jo spravili na površje; vendar pa presojamo take upe zelo skeptično in tudi dinastijske, do katerih bi se mogli obrniti, se pač po izkušnjah kneza Wieda kot Mbreta Albanije ne bodo udajale iluzijam o vrednosti in trajnosti novozvarjenih kraljevskih kron. Varstva, brez katerih od nas zavzetih poljskih pokrajin ne smemo dati iz rok, se bodo dala ustvariti tudi na drug način, če bi se izkazalo, da ne bo nova država prej zadovoljila z mejnimi regulacijami, ki bi jih morda naša vojaška varnost zahtevala, če ji prinesemo za doto svobodo, da sama odloči o svoji vladni obliki. Take regulacije mej in drugačne pogodbe nam bodo dale bolj realne garancije, kakor oseba kralja samega, ki bi sedel, če se republikanska propaganda, ki izhaja iz Rusije, širi, vendar le na nemških in avstro-ogrskih bajeonih. Mi ne vemo, kako sodijo v vodilnih krogih po izkušnjah ruske revolucije o nadaljnjem razvoju poljske države. Nemški narod pa bi ne razumel, če bi se to vprašanje ne skušalo rešiti po velikih zahtevah naše zunanje politike, kakor se je to opetovano proglašalo iz Berlina in z Dunaja, marveč če bi se ravnali le po malenkostnih obzirih in potrebah hišne moči kake dinastije. Ravno, ker je monarhična državna oblika v Nemčiji prešla v kri, naj bi si dvakrat premislili, ali naj napravimo iz tega eksportno blago.

Zanimiva izjava. V včerajšnji konferenci načelnikov strank se je razpravljalo tudi o kandidaturi dr. Grossa za predsednika poslanske zbornice. Najljuditejšje je to kandidatu-ro od vsega začetka napadalo glavno glasilo nemške soc. dem. stranke »Arbeiter Ztg.«, ki je pisala, da bi bila izvolitev dr. Grossa sramota za Nationalverband, pa še bolj za parlament. Tem večje začudenje je moralo vzbuditi pri načelnikih parlamentarnih strank, ko je posl. Pernerstorfer kot zastopnik nemškega soc. dem. državnozbornskega kluba izjavil, da bo med svojimi somišljeniki agitiral za dr. Grossa, češ, da bi bil škandal, ako bi Gross (kot nemški kandidat) dobil več praznih kakor veljavnih glasovnic! O Pernerstorferju je dejal dr. Friderik Adler v svojem procesu: Pernerstorfer je nemški nacionallec; ne zamerim mu tega. Sramota pa je za našo stranko, da ima nemško - nacionalnega voditelja. . . .

Na deželnega glavarja na Tirolskem je bil imenovan voditelj tirolske kršč. soc. stranke poslanec Jožef Schraffl.

Kmetijski tečaj za vojne invalide.

Največ vojnih invalidov bo pripadalo kmetijskemu stanu. Pri teh invalidih se je bati, da bodo popuščali svoj poklic in ga bodo hoteli zamenjati s kako lahko službo po mestih. Mnogim bo namreč vpadel pogum, da bi se zopet lotili kmetijskega dela, ker se jim bo zdelo preteško in pretrdo. Na ta način bomo izgubili na kmetih mnogo delavnih rok, ki jih na deželi čimdalje težje pogrešamo. Če je v mirnih časih hotelo vse v mesta, se je tega tudi pri invalidih bati.

Zaradi tega moramo pravočasno skrbeti, da se kmetijski invalidi vrnejo nazaj k svojemu poklicu in da se jim pripomore do potrebne delazmožnosti. Danes ko je kmetijska obrt najbolj važna za naš obstanek in ko manjka povsod delavnih rok, je nujna potreba, da se ti invalidi poprimejo zopet svojega poklica in da pomagajo po svojih močeh pri kmetijskem delu.

Velikovredna je v tem oziru skrb vojaške uprave, ki dela na to, da se kmetijski invalidi ne zgube po mestih, kjer bi jih čakalo večje ali manjše pomanjkanje in siromaštvo, ampak da se vrnejo nazaj k svojemu poklicu.

Vojaška uprava skuša to doseči na ta način, da pošilja invalide najprej v ortopedične zavode in potem še v kmetijske tečaje.

V ortopedičnih zavodih skušajo pohabljenе ude (roke, noge) s posebnimi aparati in vajami pripraviti do tega, da pridobijo več gibčnosti in postanejo bolj porabni za posamezna dela. Za take invalide pa, ki jim manjkajo posamezni udje, se priredijo umetni udje (proteze). Pri dobri volji in s potrebnimi vajami je mogoče te nadomestne ude rabiti za različna dela.

V kmetijskih šolah pa skušajo invalidom pomagati do potrebne veselja in poguma za kmetijski stan in za kmetijsko delo. V teh zavodih se invalidi praktično vežbajo v različnih kmetijskih delih in sicer takih delih, ki se jim najbolj prilagajajo z ozirom na njih invaliditeto in domačo potrebo. Razen tega imajo tudi šolski pouk v tistih kmetijskih strokah, za katere kažejo največ veselja in sposobnosti. Na ta način se skuša s priučevanjem potrebnih vednosti nadomestiti telesne pomanjkljivosti in tako pomagati invalidom do večje sposobnosti.

S takimi vajami in s takim šolanjem so se dosegli po drugih deželah že prav lepi uspehi. Kmetijski sinovi, ki so obupali nad svojo prihodnostjo, so se zopet pogumno poprijeli domačega dela.

Ne le sinovi, ki jim je namenjena domača kmetija, se vračajo domu, ampak tudi drugi, ki pomagajo sedaj pri domačem gospodarstvu ali pa gredo v kmetijske službe kakor n. pr. za pristavnike, vavpte in gospodarske pomočnike (paznike), za hlevske pomočnike in mlekarije, za sadjarske in vrtnarske pomočnike, za drevničarje, vinčarje, za poljske in gozdne čuvaje, za travniške paznike in planšarje, za čebelarje, za strojnike itd.

Pri nas je poklicana pred vsem kmetijska šola na Grmu, da se na njej vpeljejo taki tečajji, ker ima vse potrebne pripomočke za to.

Sedaj se uče kmetijski invalidi na c. kr. obrtni šoli v Ljubljani in sicer v kmetijski stroki po 4 ure na teden. To je pa pre malo. Razen tega manjka na tej šoli tudi potrebna prilika za vežbanje invalidov v raznih kmetijskih delih, ker nima ta šola nobene kmetije. . . .

Nujna postaja zaradi tega potreba, da se vpeljejo tudi pri nas po izgledu drugih dežel tečajji za kmetijske invalide na kmetijski šoli, ki je z vsem potrebnim opravljena za tak pouk.

Ti tečajji naj bi bili različni, daljši in krajši, in naj bi se ravnali po potrebi in po sposobnosti ozirom invaliditeti udeležencev. Za kmetijske sinove, ki so poklicani prevzeti domače gospodarstvo ali pa poklicani na domačem domu pomagati kot gospodarski pomočniki, naj bi se uredili 5 mesečni splošno kmetijski tečajji z vsem potrebnim poukom v glavnih kmetijskih strokah. V zvezi s temi tečajji naj bi se prirejali krajši tečajji za posamezne kmetijske stroke kakor n. pr. za strežbo in krmljenje živine, za molžo, za vzgojo in oskrbovanje drevja, za vino-gradništvo itd. Te posebne tečajje naj bi obiskovali invalidi, ki si žele takih služb in ki bi bili pripravni za nje. Ti krajši tečajji naj bi trajali po 1 do 3 mesece.

V vseh teh tečajjih bi se moralo polagati na praktično šolanje in na praktično vežbanje glavno važnost.

Kmetijska šola na Grmu je sedaj sicer brez učnih moči, ker so vsi trije strokovni učitelji v vojni. Šolski prostori so tudi zasedeni, po vojaštvu in drugih zavodih. Ako naj se tedaj šola uredi za invalide tečaje, je treba, da se na šoli najprej izvedejo vsi potrebni pogoji za tak pouk in da se nazaj pridobijo potrebne učne moči.

Z ozirom na pomen, ki ga imajo ti tečajji za bodočnost naših invalidov in za bodočnost našega kmetijstva, ne bo vpeljava teh tečajjev na Grmu delala nobenih zaprek, ako se bodo resno zavzeli za to vprašanje vsi poklicani činitelji, kar bi bilo danes nujno želeli. Rohrmann.

Vesti iz primorskih dežel.

Vrnitev beguncev. Višje armadno poveljstvo je odredilo z odlokom št. 61.053, da se smejo vrniti begunci na kmetijsko delo: na Tirolskem, Koroškem in severnem delu Primorske do tolimnske okolice, v kolikor je zopetno obljuden kraj z združljivo z vojaško situacijo. Južno Tolmina je dovoljena vrnitev izključno do črte: Idrijska dolina, cesta nad Čepovanom, Lokve, Nemci, Črničje, Rihemberg, Stanič, Skopo in Nabrežina. Vrnitev se dovoli samo osebam, potrebnim za kmetijska dela (kmetom, kmetijskim delavcem itd.) in ribičem. Vrniti se morejo tudi delavci za ladje in kmetijsko orodje. Oni, ki se vrnejo, morajo biti politično neomadeževani. Za aprovizacijo poskrbi notranje ministrstvo. Pristaniško poveljstvo v Pulju računa, da se more vrniti v južno Istro 5000 oseb. Vrnitev v Istro je dovoljena do občin Rovinj (izvzeta Barbariga), Vodnjan (izvzet pa Vodnjan sam) in severno Pulja.

Županstvo Komensko v Sežani naznanja vsem svojim občinarjem, da se ni potreba razburjati radi nekkih dopisov in govorih in hiteti semkaj prijavljati svoje doma puščeno

imetje, premoščine itd., ker tega dela in v pravi obliki ne morejo stranke same napraviti. Večina jih je pa tudi, da nimajo sposobnih oseb pri rokah, da bi jim potrebno napravile. Glavna reč je za sedaj, da je županstvu znan za vsakega posameznika domačih občinarjev sedanjí naslov. Jako ovirano je uradno delo, ako se stranki pošlje denar, vojaška stanarina, pa pride nazaj z opombo, da se ne nahaja več tam. Drugo se tudi svoječasno uredi. — Komur je kaj znano, kje so družine iz Volčjega grada št. 21, 16 in 25, naj blagoviti iz prijaznosti županstvu sporočiti, ker se tukaj nahaja denar za njih.

Goriški begunec, učitelj z večletno praksom, 26 let star, popolnoma večje slovenščine in nemščine, vojaščine prost, a sedaj brez vsake službe in sredstev za preživljanje in kateremu je laška vojna vse uničila, išče kake službe kot vester učitelj-vzgojitelj otrok pri kaki družini ali katerekoli službe pri kakem podjetju ali uradu. Obrniti se je na Posredovalnico za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta št. 38/L.

Obletnica vojne v Trstu. Povodom druge obletnice italijanske vojne napovedi se je vršila v župni cerkvi sv. Antona slovesna pontifikalna maša za v vojni padle avstrijske vojake. Mašo je daroval škof dr. Karlin, prisostvovali so načelniki civilnih in vojaških uradov ter mnogoštevilno občinstvo.

Doktor bogoslovja je postal te dni goriški gimnazijski katehet Alojzij Fogar.

Sevnica na Štajerskem. Tu se je ustanovil krajevni pomožni odbor za begunce z juga.

Išče se 40 begunč za izdelovanje košar in drugih del v Ljubljani. Natančnejša pojasnila daje »Posredovalnica za goriške begunce« v Ljubljani, Dunajska cesta 38/L.

Pomagajte vdovam in sirotam Trsta, Istre in sezanskega okraja.

Pri c. kr. črnovojniškem okrajnem poveljstvu št. 5 v Pazinu, sedaj v Radgoni na Štajerskem, se je ustanovil podporni sklad za vdove in sirote po padlih vseh formacij tega poveljstva.

Iz teh, za razpolago stječih sredstev, bodo podpirani najbližnji družinski člani naših vrlih junakov, kateri so, vršiči svojo sveto dolžnost, v brambi naše krasne domovine, padli ali za delo nesposobni postali.

Tri leta vstrajajo že junaški sinovi vseh narodnosti Trsta, Istre in sezanskega okraja na vseh frontah ter nevpogljivo in nepremagljivo odbijajo številne naskoke naših mogočnih sovražnikov.

Mnogi najboljših junakov so žrtvovali svoje življenje, svojo moč in zdravje pri tej brezprimerni obrambi naših domov in domačih ognjišč.

Vdove in sirote teh junakov so prepuščene veliki revščini in pomanjkanju.

Se vedno divja grozno morenje, največji mež svetovne zgodovine, pri vsem tem, da je Njegovo Veličanstvo, naš premilostljivi cesar že ponovno predlagal našim sovražnikom časten mir.

Se veliko žalosti in trpljenja bo prizadejanega našim domom po naših sovražnikih.

Zato pa izvršujemo le našo sveto dolžnost, povračujemo le dolg, ako vdovam in sirotam junakov, ki so žrtvovali svojo kri in življenje na altar domovine, vtehamo boli in jim življenje olajšujemo.

Bojevniki na frontah, tako častniki kakor moštvo, so si svoje dolžnosti nasproti svojim padlim in pohabljenim tovarišem svesti; z veseljem in radodarnostjo darujejo vsak po svoji moči za ta toli plemeniti namen. Zalibog so dosejati došli in nabrane svote glede na veliko potrebo še mnogo premajhne.

Velik uspeh
vojnega posojila

je poroštvo
častnega miru!

Dobrosrčni dobrotniki, vse prebivalstvo, katero je tekom te vojne ponovno dokazalo svojo dobrosrčnost in ljubezen do bližnjega, uradi in podjetja, instituti in društva vseh vrst, potem one osebe, kiso iz kateregakoli vzroka vojaške službe oproščene, naj bi se posvetile podpori tega, brez stroškov upravljanega fronda ter pripomogle z darovni prostovoljnimi doneski k večanju tega podpornega sklada.

Stem, da se bodočnost vdov in sirot na bojnem polju padlih junakov zagotovi, se jih k vrednim članom človeške družbe vzgoji, bomo na najlepši in najboljši način dokazali svojo hvaležnost do onih, katerih se sicer z žalostjo, vendar pa tudi s ponosom spominjamo.

Vdovec - sirotinski sklad pri c. kr. črnovojniškem okrajnem poveljstvu št. 5, sedaj v Radgoni, Štajersko.

Avstrijsko - poštnohranilnični konto št. 161.153.

Dnevne vesti.

— Vojno odlikovanje. Črnovojniška inženirja Albin Zakrajšek in Alojzij Accetto sta odlikovana z zlatim zaslužnim križem s krono na traku hrabrostne svetinje.

— Črnovojniška letnika 1865. in 1866. poideta na dopust. Cesar je izdal zapovedno pisanje, v katerem ukazuje, da je čim prej, kvečjemu pa s 30. junijem t. l. odпустiti na dopust l. 1865. in 1866. rojene in na črnovojniško službo sklicane osebe. Razen tistih, ki sami prosijo, da se jih obdrži v vojaški službi, ostanejo gazisti in pripadniki črnovojniških korporacij. Tisti, ki so se prostovoljno oglasili za vojaško službo za čas vojne, ostanejo tudi še nadalje v službi. Odredba ima namen z nedoločeno dolgem dopustom omogočiti, da se precej znatno število ljudi zopet vrne v gospodarsko življenje.

— Sprejemanje v c. kr. vojaško spodnjo in višjo realko ter v c. kr. Franc Jožefovo vojaško akademijo in tehnično vojaško akademijo se vrši l. septembra oziroma 21. septembra ter je podrobnejše pogoje za sprejem in za sprejemne izpite razvideti iz priloge št. 22. k naredbeniku za c. kr. domobranstvo, ki se dobi pri dvorni knjigarni L. W. Seidel & Sohn ali pa v c. kr. dvorni in državni tiskarni na Dunaju.

— Revizija interniranj in konfinacij. Kakor smo svoj čas poročali je cesar v velikodušni inicijativi odredil temeljito revizijo interniranj in konfinacij takzv. politično nezanesljivih oseb. Cesarjevi pravčnosti se ima tudi mnogo Slovencev zahvaliti, da so zopet postali deležni svobode. Javila se nam, da je bila sedaj dvignjena tudi konfinacija ravnatelja Ivana Hribarja, ki se je nahajal v Abtenauu na Solnograškem, in bivšega postojnskega župana Josipa Lavrenčiča, ki biva v Gradcu.

— Prodajni dan za Rdeči križ dne 2. junija 1917. Tekom dolgoletne silovite svetovne borbe se stavljajo do Avstrijskega Rdečega križa največje zahteve. V živahni delavnosti izpolnjuje Rdeči križ vestno velikanske naloge svojega plemenitega delokroga od početka vojne na res vzoren način. Vzdrževanje mnogih dragih naprav Rdečega križa, v katerih dobe naši junaški ranjeni in oboleli vojaki zavetišč in oskrbo, zahteva trajno zelo velika denarna sredstva, katera je treba v prvi vrsti zagotoviti s prispevki in darili. V ta namen, da se okrepe denarna sredstva Rdečega križa in njegovih deželnih društev, je ministrstvo za notranje stvari dovolilo prireditve »Prodajnega dne za Rdeči križ« v soboto dne 2. junija t. l. Izvajajoč to akcijo, se bo de dni vodstvo Rdečega križa v Ljubljani obrnilo do domačega trgovstva s prošnjo, da trgovci odmenijo od brutto izkupila na dan 2. junija t. l. gotov del tega izkupila, ki ga sami določijo Rdečemu križu. Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko opozarja trgovce na Kranjskem na to važno patriotično prireditve ter jih nujno pozivlja, da z vso pripravljenostjo ustrezajo želji našega tako zaslužno delujočega Rdečega križa ter da s polnoštevilnim odzivom dejansko pospešujejo plemenita prizadevanja Rdečega križa. Vsak posamezni trgovec, do katerega se obrne Rdeči križ, delaj na to, da bo finančni uspeh predstoječe prireditve kar moč sijalen. Domače trgovstvo naj se po svojih najboljših močeh prizadeva, da naša dežela tudi pri tej akciji donese nov dokaz svojega izpričanega patriotizma.

— Posebne pristojbinopravne ugodnosti za vojni prizadete kra-

je. C. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani objavlja: Z naredbo c. kr. finančnega ministrstva z dne 23. aprila 1917 dr. zak. št. 178 in 179 razširile so se olajšave naredb c. kr. fin. ministr. z dne 30. novembra 1915 dr. zak. št. 358 glede izterjave pristojbinskih zaostankov, spregleda zamudnih obresti od kolkovnih in neposrednih pristojbin in odpisa pristojbinskih zaostankov tudi za dobo po 31. decembru 1916 in sicer do 31. decembra sklepu miru sledečega leta ter dovolile še druge dalekosežne ugodnosti kakor a) odpis pristojbinskih zaostankov, ako je njih izterjava, ne da bi ogrožala vzdrževanje in davčno sposobnost dolžnika, z ozirom na njegove gospodarske razmere posebno kruta; b) odpis, znižanje ali odlog pristojbinskega namestka glede nepremičnin, ležečih v vojni prizadetih krajih za enako dobo, za katero se je glede teh nepremičnin dovolil popolni ali delni odpis zemljiškega ali hišnega davka, davčna prostost ali odlog teh davkov; c) pri odmeri realnih pristojbin se je ozirati na vsled vojnih dogodkov zmanjšano vrednost nepremičnin, ki se nahajajo v vojni prizadetih krajih in sicer pod gotovimi pogoji tudi v slučajih, če se je zmanjšala vrednost nepremičnin pozneje kakor je nastala pristojbinska dolžnost; d) vojna doba se ne všteje v 12 ali 6 mesečni rok, ki je v postavi določen za predložitev zapuščinskega izkaza, ako ima razpravno sodišče svoj sedež v vojni prizadetih krajih; e) vojna doba se ne všteje v 4 ali 6letni rok, ki je postavno določen za prenos novih in prezidanih stavb v svrhu ugodnejše odmere pristojbine, kakor tudi ne v enoletni rok, ki je določen v § 8 konvertacijskega zakona za izbris konvertovanih hipotečnih terjatev in sicer sploh, ne samo v vojni prizadetih krajih.

— Mestna plinarna nas prošil, naj objavimo, da bode oddajo plina popolnoma ustavila jutri v soboto zvečer ko je popolnoči in sicer na ta način, da se bode pritisk plina v omrežju čisto znižal. P. n. stranke se vnovič vlnudno prošilo, da iz varnostnih ozirov pipe za plin, ki bi ob času pritiska utegnile biti še odprte, takoj zapro ter potem puste ves čas zaprte.

— Zanimanje za organizacijo privatnih uradnikov, o kateri je prinesel »Slov. Narod« pred nekaj dnevi notico, je med privatnimi uradniki veliko ter se splošno naglašja, naj bi se čimprej objavilo, kje in kedaj bi se o prepotrebni organizaciji privatnih uradnikov razpravljalo. Ker se je že ta misel sprožila, naj bi ji sledil brez odlašanja in brez pomislekov tudi krepak nastop.

— Šolsko leto na srednjih šolah. Naučno ministrstvo je odredilo, da je zaključiti srednje šole dne 28. junija.

— Umrla je v Ljubljani mati gospoda profesorja Funteka, ga. Marija Funtek. Naše iskreno sožalje!

— Deželna zadruga izdelovalcev sodavode na Kranjskem v Ljubljani je imela včeraj popoldne v hotelu Lloyd občni zbor, ki ga je otvoril g. Ivan Moré spominjajoč se rajnega cesarja ter izražajoč udanostna čustva novemu cesarju. Iz poročil posnamemo to-le: Tudi to leto je moral načelnik opetovano osebno posredovati pri raznih obrtnih uradih glede interesov sodavičarskega stanu, v zadnjem času posebno glede nabave sladkorja ali sladnega nadomestila za sodavičarsko obrt, ter so se vložile prošnje na c. kr. deželno vlado in na centralo za živila na Dunaju. Vložila se je tudi prošnja na c. kr. finančno ministrstvo glede dobave saharina. Pri vseh, v svrhu dobave potrebnega sladkorja oziroma saharina storjenih prošnjah so šli na roko trgovska in obrtna zbornica ter gospod. zadrudni instruktur c. kr. trgovskega ministrstva. Dognalo se je vsled pritožb, da nekateri člani še vedno polnijo tuje steklenice, oziroma tudi prodajajo prazne steklenice. Kdor zasači takega sodavičarja, ki polni tuje steklenice, naj to ugotovi pred pričami, ki bodo pričale, da je ovađenec res polnil tuje steklenice, ter naj se napravi ovadba pri sodniji. Ker se je v preteklem letu vpeljala oblatnatna uvedba knjižic (blokovi), je pričakovati, da se bo polnjenje tujih steklenic vedno bolj omejevalo. Žal, da nekateri člani nočejo te ugodnosti uvideti ter od odbora naročenih blokov ne prevzamejo; na ta način seveda rušijo solidarnost zadruga. Dohodkov je bilo v tem letu 572 K, stroškov pa 580 K 50 v, torej so bili stroški za 8 K 50 v večji nego dohodki. — Premočenje v gotovini in hranilnih knjižicah znaša koncem leta skupno 924 K 29 v. V smislu zadrudnih pravil znaša ob koncu leta 1916. inkorporacijski zaklad 465 K, vajeniški zaklad 250 K in podporni zaklad 635 K. Nova koncesija se ni izdala v tem letu nobena. Število članov mojstrov znaša

79, število pomočnikov 23, število vajencev pa 20, pri čemer je pripomniti, da je sicer v tem letu nekaj vajencev svojo učno dobo dokončalo, da se pa še niso podvrgli preizkušnji in tudi še niso bili oproščeni; treba je tedaj, da se dotični mojstri za to bolj pobrigajo in vse potrebno ukrepejo ter tudi plačajo pri tej zadrugi predpisano oprostino, da se potem lahko izdajo dotična izpričevala. Računski zaključek se odobri. Zadržna doklada za 1917 se določi na 17 kron, za one, ki so prostovoljno plačali bloke, pa ostane 8 K. Termin za plačanje doklad in kazni se določi do 1. avgusta. Cene se določijo v prodaji za pokalice, ki so stale do sedaj 20 v na 30 v, za sifon, ki je stal 16 v na 20 v.

— Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske. V času od 13. do 19. maja se je rodilo 19 otrok, 2 sta bila mrtvorodjena, umrlo pa je 35 oseb, od teh 15 domačinov, in sicer 1 oseba za ošpicami, 7 oseb med njimi 2 tujca za jetiko in 2 oseb vsled mrtvouda. Oboleli so: Za tifuzom 17 vojakov, za grižo 10 vojakov in za trahomom 1 tujec.

— V kavarni »Union« se vrše na binkoštno nedeljo in ponedeljek koncerti »Soške godbe«. Pričetek ob 8. zvečer.

— Malo več obzira bi bilo pri gnojenju vrtov v mestu vendar lahko. Na Prulah n. pr. kjer kultivirajo sedaj nek travnik za njivo, vozijo podnevi, ko solnce najbolj pripeka, Bog vedi iz katere bolnišnice ali vojašnice gnojnico i. dr. ter puste ta smrad se pariti tik hiš in mesto, da bi stranke stanovanja zračile, morajo okna zapirati; kakor pozimi, če nočejo imeti polne sobe smrada. Vile s krasnimi vrtovi, poleg teh pa neznošen smrad, to menda vendar ni estetično. Če že tega dela ni mogoče opraviti ponoči, naj bi se ta brozga vsaj takoj zasula ko se pripelje tja in bi bilo s tem gotovo veliko pomagano. Sicer pa: če se že v tem času ne gleda toliko na estetiko, naj se vsaj na higijeno, ki je potrebnejša, kakor le kedaj!

Umrli je nenadoma dne 25. t. m. zadet od kapi posestnik in trgovec v Starem trgu gosp. Ivan Štritoj. Pokojnik je bil blagega značaja in dobra duša, vrl in stanovitven somišljenik narodno-napredne stranke ter občesposhovan mož. Odkar je bila ustanovljena posojilnica za Stari trg. Lož in sosedstvo, kakor tudi gasilno društvo, jima je bil pokojnik vrl in vreden odbornik. Gasilnemu društvu je bil nad deset let načelnik in je kot tak zelo pridno deloval za procvit društva. Zaradi zasebnih poslov se je pred štirimi leti odpovedal načelstvu, ostal pa je do smrti društvu zvest odbornik. Bodi mu zemljica lahka in časten spomin.

— Iz Novega mesta. Tu je kriza s tabakom na vrhuncu. Nobene vrste tabačnih izdelkov ni dobiti. Mali kvantum ki prihaja, je v par urah razprodan... (Op. uredništva: Druge tudi ni bolje!)

Zarečil se je gozdarski inženir gospod Franjo Pahernik, veleposesnik v Vuhredu, z gđno. Mimico Kranjčičovo, hčerko veleposesnika g. Franca Kranjca pri Sv. Jurju v Slovenskih goricah. Čestitam!

»Posvećenjstvo in borza« ali »Srce posvećenjstva« je naslov veliki učinkovitosti, ki se predvaja od danes v petek pa do ponedeljka v Kino Idealu. Ta štiridejanski igrokaz bo sigurno dosegel največje uspehe pri občinstvu. Opozorjamo še posebno na krasne senzacionalne naravne posnetke: »Konj in njegove kretnje«. Poleg tega sta še dve mični nordijski veseloigri na sporedu. Danes in jutri igra pri zadnji predstavi ob pol 9. na vrtu gledališčne orkester. Proizvaja med drugim točko: »Dichter und Bauer«, overturo skladatelja Suppé. Prihodnji teden Henny Porten.

Prošnja. Učenec iz moje krojačnice je baje oddal pred kakimi tremi tedni v pisarni gosp. stavbenika Černeta na Sv. Petra cesti novo uniformo. Ker pa gospa Černe odločno zanika prejem uniforme, učenec pa pravi, da je dobil baje celo napitnino, je pač mogoče, da je bila uniforma zanešana v nepravno stanovanje. Prosim torej dotičnega prejemnika uniforme, da jo izvoli vrniti v moji trgovini proti dobri nagradi. — Anton Pnesker, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Opozorja se dotična oseba, katera je v četrtek (včeraj) ob pol 5. uri popoldne v veži Pod Trančo št. 2 iz otroškega vozčka vzela ogrinjalo (plet), da istega takoj odda v Lingerjevi ulici št. 1, prvo nadstropje, desno, naredniku Krosel. Dotična oseba je bila opazovana po stražniku in je tudi po imenu znana. Drugače se bo policijsko postopalo.

Najden je bil na Ambroževem trgu pred enim tednom zavoj. Dobi se v Florjanski ulici št. 11. I. nadstropja.

Izgubljena je bila na pošti včeraj velika rdeča denarnica s precejšnjo vsoto denarja. Prinese naj se v našo upravištvo.

Našla se je na Vodnikovem trgu črna usnjata denarnica z manjšo vsoto. Naslov najditelja pove uredništvo »Slov. Naroda«.

Zatekel se je čisto mlad pes z rjavo - belo glavo (nefunlandec). Dobi se na Erjavčevi cesti t. 27 v pritličju.

Aprovizacija.

† Oddaja cenejšega mesa na rumene izkaznice. Jutri, v soboto, dne 26. maja 1917 dobe rumene izkaznice goveje meso po nižani ceni v cerkvi Sv. Jožefa. Rumene izkaznice s črko A dobe meso s št. 1 do konca od 1/21. do 1. popoldne, rumene izkaznice s črko B dobe meso s št. 1—250 od 1. do 2., št. 251 do 500 od 2. do 3., št. 501—750 od 3. do 4., št. 751 do konca od 4. do 5.; rumene izkaznice s črko C dobe meso s št. od 1—250 od 5. do 6., od št. 251 do 500 od 6. do 7. in od št. 501 do konca od 7. ure naprej. Razdeljevalo se bo goveje meso po 2 kroni kilogram. Razven rumene izkaznice mora vsakdo prnesti s seboj tudi nakaznico za meso, brez katere ne dobi ničde mesa. Stranke naj pripravijo tudi drobci.

† Podelovalci sladkorja (slačičarji, sodavičarji in lekarnarji) se opozarjajo, da naj ne hodijo na magistrat več po sladkorne prejemnice, ker se jim bodo iste v najkrajšem času dostavile na dom. Oddati jih bode pri sladkorni centrali, kjer bodo vnaprej brez prejemnic dobivali industrijski sladkor.

† Nakazilo moke trgovcem. Trgovcem se bode nakazala moka v torek, dne 29. maja ob 8. jutraj.

† Prazne vreče imajo trgovci oddati v cerkvi Sv. Jožefa, ker sicer ne dobe novega nakazila za moko.

† Izvoz živil iz Koroške je popolnoma prepovedan. Prepoved se tiče zlasti mesa, masti, mleka, sočiva, jajc, jagod in sira. Izjemna dovoljenja za izvoz daje kompetentno armadno poveljstvo.

Razne stvari.

* Profesor vitez Frisch †. Odlični urolog profesor Anton vitez Frisch je včeraj v svojem 68. letu umrl vsled pljučnice.

* Umor generala Dublickega. Iz Petrograda poročajo, da so našli v nekem kanalu truplo generala Dublickega, ravnatelja Putilove tovarne topov. Dublicki je izginil prve dni revolucije. Revolucionarji so ga vrgli v vodo.

* Nenaden vzrok smrti. Na Pantovčaku v Zagrebu so našli mrtvega nekega Januška in si niso mogli razložiti vzroka smrti. Sekcija pa je razkrila nenavaden vzrok smrti. Mož je uporil za večerjo obilo jedi in precej alkohola na to. Prišlo mu je slabo in ko je bruhal, so mu kosi jedi obtičali v goltancu in požiralniku in mož se je zadušil.

Kaj ti koristi denar v omari? Podpiši vojno posojilo!

Moja dobra mati **Marija** je dne 23. maja ob pol 11. uri zvečer po večletni, hudi bolezni v zavetišču Asylum Angelorum v Spodnji Šiški, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb bo dne 25. maja ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 24. maja 1917.

Anton Funtek.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočujja, ki so nam došli povodom nenadne smrti naše iskrenoljubljene, dobre matere oziroma hčere, sestre, tašče in tete, gospe

Franciške Adamčič

gosliničarke

izrekamo vsem našo najprisrčnejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo darovateljem prekrasnega cvetja ter vsem, ki so spremili preblogo pokojnico k nje prezdognjem grobu.

1727

Globoke žalosti ostali.

Darila.

Za slepe vojake: Glavni odbor za obdelovanje Barja v Ljubljani je daroval v sklad za nameravani deželni zavod za slepe 50 kron, mesto venca na krsto pokojnega prvega načelnika gosp. dr. Josipa Koslerja. — Bog plačaj!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 22. maja: Marija pl. Pagliaruzzi, vdova deželnega uradnika in zasebnica, 94 let, Franc Jožefova cesta 11.

Dne 23. maja: Andrej Pogačnik, železniški sprevodnik v. p., 69 let, Radekega cesta 9. — Marjeta Mali, gostija, 78 let, Hrenova ulica 5. — Jakob Erman, sirota, 8 let, Streliška ulica 15. — Marija Funtek, zasebnica, 77 let, Franca Jožefa cesta 148.

Dne 24. maja: Marija Gorjanc, zasebnica, 64 let, Cerkvena ulica 21. — Albina Glaser, zasebnica, 82 let, Cesta na južno železnico 1.

V deželni bolnišnici:
Dne 20. maja: Karolina Avšič, delavka, 24 let.
Dne 21. maja: Fran Bremec, posestnik, 24 let. — Marija Mohorčič, zasebnica, 76 let. — Terezija Rupnik, delavka, 77 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Valentin Kopitar.**
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Dobro storil, boleče ude in dele telesa masirati s Fellerjevim bolečine tolažečim rastlinskim esencnim fluidom z zn. »Elsa - fluid«. Naj bi bilo vedno pri hiši. Predvojnne cene. 12 steklenic franko veljajo samo 7 K 32 v. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 238 (Hrvaško). Od mnogo zdravnikov priporočeno. Čez stotisoč zahvalnih pisem. (fv)

Učenca

iz dobre hlade, sprejme takoj **Jernej Kušlan, trgovec v Kranju.** 1715

Prvovrstno KOLO

se prodaja. Poizve se **Zopališka ulica št. 7.** 1715

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji 185

Davorin Rovšek prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Koločvorska ul. 34 a.

Proda se takoj častniški plašč.

Kje, pove upravištvo »Slov. Naroda«. 1714

Šodra okrog 2000 m³

je od zidave v tobačni tovarni dobiti takoj ali tudi pozneje. Vpraša se pri **g. Robertu Smeleowskomu, zidar-skemu mojstru, Rimska c. št. 2.** 1674

Priporočam cikorijo, milo za pranje, slivovko in tropinovec.

Naročila za cikorijo in milo izvršuje tudi od 5 kg dalje po pošt. povzetju **tvrdka A. Kušlan** Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

Botri!

Botrice!

Birmance razveselite z lepim birmanskim darilom ki se v veliki izbiri in po nizkih cenah dobe pri zlatarju in juvelirju

Alojziju Fuchsu, v Ljubljani, Selenburgova ulica 6, (poleg puškarsja Kaiserja).

1592

Edna posebnost likerja je **Zdravnik želodca.**

Zdravnik želodca

je posebnost želočnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna vpliva proti slabostim v želodcu ter radi tega v nobeni družini ne bi smel manjkati.

Gerö Sandor, lekarnar, Nagy Körös 30.

Srbečico, potenje, pripeko, lušenje kože, lišaje, grinte, kožne bolezni, ture, oteklina in rane ozdravi hitro in sigurno

jantarsko mazilo. Ne umaže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spadajoče brinovo milo 4 K.

Št. 1769/M. a.

1717

Razglas.

Mestni magistrat odreja na podstavi § 26. obč. reda, točka d) za stolno mesto Ljubljano sledeče:

- 1.) Vsem mesarjem, ki imajo stojnice v Šolskem drevoredu in na Vodnikovem trgu, se naroča, da pripeljejo vse meso najkasneje do 6. ure jutraj in je takoj pripravijo za nadrobno prodajo.
- 2.) Mesarji smejo oddajati meso izključno le na izkaznice za meso, ki jih izdajajo mestne krušne komisije. Za vsako prodano količino mesa morajo odrezati odrezek dotičnega dne.
- 3.) Mesarjem se nadalje naroča, da morajo postreči strankam po vrsti kakor so prišle k stojnici, tako da je vsaka izjema izključena. Protiravnanje se bo v zmislu obstoječih določil najstrožje kaznovalo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 15. maja 1917.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so:

ki priobčujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojiš in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva. »TEDENSKE SLIKE« so nepolitičen in nestranski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku. »TEDENSKE SLIKE« bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka goslinja, kavarna, brivnica, vsako društvo itd. Zahtevajte, »TEDENSKE SLIKE« povsod in pridobivajte naročnikov. »TEDENSKE SLIKE« stanejo četr leta K 3.— pol leta K 6.— in celo leto K 12.— Naročnik dobe kot nagrado slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercja ter tudi tepe zanimive ilustre. Naročite si »TEDENSKE SLIKE« takoj! Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko »TEDENSKE SLIKE« brezplačno in polnino pravo na ogled. Upravištvo lista »TEDENSKE SLIKE« Ljubljana, Franciškanova ulica 104.